Üniversite Ö?rencileri ?çin Beck Depresyon Envanteri

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Üniversite Ö?rencileri ?çin Beck Depresyon Envanteri*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32111

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Üniversite Ö?rencileri ?çin Beck Depresyon Envanteri, orijinali Aaron T. Beck ve arkada?lar? taraf?ndan geli?tirilen **Beck Depresyon Envanteri** (BDE) ölçe?inin Türkçe'ye uyarlanm?? bir versiyonudur. Bu uyarlama, özellikle Türkiye'deki üniversite ö?rencisi popülasyonunda depresif belirtilerin yo?unlu?unu ve varl???n? h?zl? ve güvenilir bir ?ekilde ölçmek amac?yla N. Hisli taraf?ndan gerçekle?tirilmi?tir. Ölçek, **depresyonun** bili?sel, duygusal, somatik ve motivasyonel boyutlar?n? kapsayan 21 maddeden olu?maktad?r.

Uyarlama çal??mas? 1989 y?l?nda yay?mlanm?? olup, ölçe?in genç yeti?kinlerde, özellikle akademik stres ve geli?imsel zorluklarla kar?? kar??ya kalan üniversite ortam?nda psikometrik aç?dan tutarl? sonuçlar vermesi amaçlanm??t?r. Bu araç, hem klinik tarama hem de akademik ara?t?rmalar için yayg?n olarak kullan?lmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Beck Depresyon Envanteri, Depresyon, Üniversite Ö?rencileri, Psikometri, Uyarlama, Ruh Sa?l???.

Yazarlar

Aaron T. Beck (Orijinal Ölçek Yazar?), Nalan Hisli (Uyarlama Çal??mas?).

Amaç

Bu envanterin temel amac?, üniversite ça??ndaki bireylerde gözlemlenen **depresyon** belirtilerinin ?iddetini do?ru bir ?ekilde tespit etmektir. Ölçek, depresif semptom yelpazesini (üzüntü, kötümserlik, ba?ar?s?zl?k hissi, suçluluk duygusu, uyku bozukluklar?, i?tah de?i?iklikleri vb.) ölçerek, ki?ilerin klinik müdahale gereksinimini belirlemede ara?t?rmac?lara ve klinisyenlere yard?mc? olmay? hedefler.

Ölçek, klinik te?his koymaktan ziyade, depresif durumun ciddiyetini derecelendirmek için bir araç olarak tasarlanm??t?r. Bu sayede, üniversite psikolojik dan??manl?k merkezlerinde yüksek risk alt?ndaki ö?rencilerin taranmas? kolayla??r.

Yap?

Beck Depresyon Envanteri, depresyonu çok boyutlu bir yap? olarak ele al?r. Bu yap?, dört ana kategori alt?nda toplanan 21 maddeden olu?ur:

Bili?sel Belirtiler: Kötümserlik, ba?ar?s?zl?k hissi, suçluluk duygusu ve benlikten ho?nutsuzluk

ARABPSYCHOLOGY.COM

gibi olumsuz dü?ünce kal?plar?.
Duygusal Belirtiler: Üzüntü, a?lama ve ilgi kayb?.
Somatik Belirtiler: Yorgunluk, uyku bozukluklar?, i?tah kayb? ve cinsel ilgi kayb? gibi fiziksel ?ikayetler.
Motivasyonel Belirtiler: Çal??ma güçlü?ü ve sosyal geri çekilme.

Ölçek, bu boyutlar? 0'dan 3'e kadar de?i?en ?iddet dereceleriyle ölçerek, bireyin genel depresif yükünü belirler.

Geçerlik

Orijinal kaynakta spesifik geçerlik katsay?lar? belirtilmemi? olsa da, Hisli (1989) taraf?ndan yürütülen uyarlama çal??mas?nda ölçe?in yap? ve e? zamanl? geçerlik çal??malar? yap?lm??t?r. Bu çal??malar, envanterin Türk üniversite ö?rencileri popülasyonunda gerçekten **depresyon** yap?s?n? ölçtü?ünü göstermeyi amaçlam??t?r.

Yap? geçerli?i, genellikle faktör analizi yöntemleri ile incelenmi? olup, BDE'nin teorik olarak beklenen alt boyutlar?n?n kültürel ba?lamda da korundu?u varsay?lm??t?r. E? zamanl? geçerlik için ise, ölçek puanlar?n?n di?er kabul görmü? depresyon ölçüm araçlar? veya klinik tan? gruplar? ile korelasyonu incelenmi?tir.

Güvenirlik

Uyarlama çal??mas?nda (Hisli, 1989), ölçe?in iç tutarl?l??? ve muhtemelen test-tekrar test güvenirli?i incelenmi?tir. **Psikometri** standartlar?na göre, bir ölçe?in güvenilir kabul edilmesi için yüksek iç tutarl?l?k katsay?lar?na (Cronbach Alfa) sahip olmas? beklenir.

BDE'nin bu uyarlamas?n?n yüksek düzeyde iç tutarl?l??a sahip oldu?u varsay?lmaktad?r, bu da ölçek maddelerinin tutarl? bir ?ekilde ayn? yap?y? (depresyon ?iddetini) ölçtü?ü anlam?na gelir. Üniversite ö?rencilerinin duygusal durumlar?n?n k?sa süreli dalgalanmalar gösterebilmesi nedeniyle, test-tekrar test güvenilirli?inin de makul bir düzeyde olmas? beklenir.

Faktör Analizi

Beck Depresyon Envanteri'nin orijinal yap?s? genellikle iki ana faktöre ayr?lmaktad?r: Bili?sel-Duygusal Faktör (negatif dü?ünceler, suçluluk, üzüntü) ve Somatik-Performans Faktörü (uyku, i?tah, yorgunluk).

Hisli (1989) taraf?ndan gerçekle?tirilen uyarlama çal??mas?nda, Türk üniversite ö?rencileri örnekleminde de bu iki faktörlü yap?n?n veya benzer bir faktör yap?s?n?n do?rulay?c? ya da aç?klay?c? faktör analizi ile incelendi?i varsay?lmaktad?r. Faktör analizi sonuçlar?, ölçe?in

ARABPSYCHOLOGY.COM

kültürler aras? geçerlili?ini ve yap?sal tutarl?l???n? desteklemek için kritik öneme sahiptir.

Enstrüman

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Öz Bildirim Envanteri (Self-Report Inventory)

Language Available: Türkçe

Population Group: Üniversite Ö?rencileri

Age Group: Genç Yeti?kinlik (Genellikle 18-25 ya? aras?)

Population Details: Türkiye'deki yüksekö?retim kurumlar?nda kay?tl? lisans ve ön lisans ö?rencileri.

Test Methodology: 21 maddeden olu?ur. Her madde 4 seçenekli olup (0'dan 3'e kadar), depresif belirtinin ?iddetini derecelendirir. Yüksek puanlar, yüksek **depresyon** ?iddetini gösterir.

Anahtar Kelimeler

Bili?sel Belirtiler, Duygusal Belirtiler, Somatik Belirtiler, Beck Depresyon Envanteri, Geçerlik, Güvenirlik.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Mevcut De?il

Affiliation Email addresses: Mevcut De?il

Correspondence Address: Mevcut De?il

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l? (Uyarlama): 1989

?zinler ve Ücret: Beck Depresyon Envanteri'nin kullan?m? genellikle telif hakk?na tabidir ve ticari kullan?m için izin ve ücret gerektirebilir. Ancak, Hisli'nin (1989) akademik uyarlamas?, akademik ara?t?rmalarda s?kl?kla referans al?nmaktad?r. Kullan?m ko?ullar? için ölçe?in orijinal yay?nc?lar?na veya uyarlamay? yapan yazara ba?vurulmas? önerilir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynaklar

A?a??da, ölçe?in uyarlanmas?na dair temel akademik referans ve ek ilgili kaynaklar sunulmu?tur:

Hisli, N. (1989). Beck depresyon envanterinin üniversite ö?rencileri için geçerli?i, güvenirli?i. *Psikoloji Dergisi, 7*(23), 3-13.
Beck, A. T., Ward, C. H., Mendelson, M., Mock, J., & Erbaugh, J. (1961). An inventory for measuring depression. *Archives of General Psychiatry, 4*(6), 561-571.

Ölçe?in orijinal PDF dosyas?na a?a??daki ba?lant?dan ula??labilir:
universite-orencileri-icin-beck-depresyon-envanteri-toad.pdf

Ayr?ca, ölçe?in yayg?n kullan?m?na dair ek bir ba?lant?:
drsedatyildiz.com

Üniversite Ö?rencileri ?çin Beck Depresyon Envanteri Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri, orijinal kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Maddeler için yukar?da belirtilen PDF kaynaklar?na ba?vurulmas? gerekmektedir. Ancak, Beck Depresyon Envanteri (BDE) standard?na uygun olarak, ölçek 21 madde ve her maddede 0'dan 3'e kadar derecelendirilen dört ifade seçene?i içerir.

ARABPSYCHOLOGY.COM